

Commissie van advies

Optimale samenwerking tussen ledenraad en bestuur

Scherp toezicht houden en een spilfunctie vervullen tussen het KNB-bestuur en de ledenraad, luidt de opdracht aan een nieuw in te stellen commissie van advies. Joyce Leemrijse, Jacqueline Trouw en Gijs Alferink zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling en beantwoorden vijf vragen over dit experiment.

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Okapi

1 WAAROM STELT DE LEDENRAAD EEN COMMISSIE VAN ADVIES IN?

De ledenraad heeft twee belangwekkende kerntaken: zorg dragen voor de medezeggenschap van de leden en toezicht houden op het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). De medezeggenschapstaak is in de huidige ledenraad goed geadresseerd, maar de toezichthoudende rol loopt spaak, hetgeen leidt tot ontevredenheid. Cruciaal is dat de ledenraad kampt met een structureel tekort aan informatie vanuit het bestuur. Dit is voornamelijk het gevolg van een groot verschil in vergaderfrequentie tussen beide organen. Het bestuur vergadert elke twee weken met elkaar, soms zelfs dagelijks. De ledenraad komt jaarlijks slechts zes keer bijeen. Tijdens elke ledenraadvergadering wordt zo veel nieuwe informatie uitgewisseld en staan er zo veel punten op de agenda dat er geen tijd overblijft om kritisch inhoudelijk op onderwerpen te reageren. Hierdoor ervaart het bestuur de ledenraad niet als een gelijkwaardige

gesprekspartner. Andersom heeft de ledenraad het gevoel dat het bestuur de raad niet tijdig betreft bij alle kwesties, daardoor achter de feiten aanloopt en zodoende niet toekomt aan zijn toezichthoudende rol. De nieuwe commissie van advies wordt ingesteld om een nieuw evenwicht in de informatie-uitwisseling te bewerkstelligen, zodat er een betere samenwerking ontstaat tussen ledenraad en bestuur.

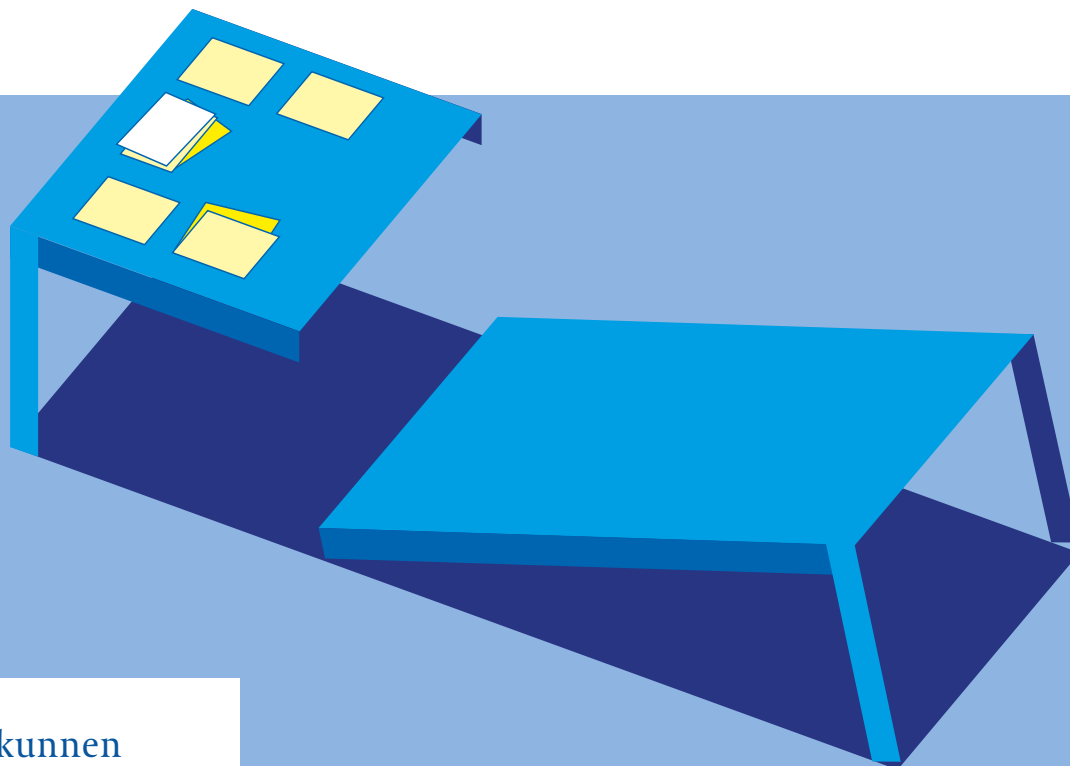
2 SAMENSTELLING EN TAAK

De commissie wordt samengesteld uit de leden van de huidige ledenraad. In totaal gaan vijf tot zeven personen zich richten op terreinen die tot nu toe worden behandeld door de financiële commissie, de juridische commissie, de ICT-commissie en de commissie notariële toezichthouder. De bevoegdheden van de vier ledenraadscommissies komen nu samen in één commissie van advies. De gedachte hierachter is dat deze onderwerpen een samenhangend geheel vormen en zo sterk met elkaar verweven zijn dat ze niet geïsoleerd van elkaar benaderd moeten worden. Bestuur en commissie zullen elkaar op zeer regelmatige

basis bijpraten. Bovendien zal het bestuur de commissie dusdanig tijdig bij alle ontwikkelingen betrekken dat zij ook in staat is om zinvol advies te kunnen geven. De commissieleden zijn goed geïnformeerd en stellen de ledenraad geregeld op de hoogte van wat er speelt, wat er wordt besloten, hoe iets loopt en wat er aan toezicht plaatsvindt. Omdat de ledenraad op deze manier blijft met alle ontwikkelingen kan zij zich ontplooiën tot een gelijkwaardige gesprekspartner van het bestuur. Voor het bestuur is het goed te weten dat er van binnenuit kritisch positief op haar beleid wordt toegezien en indien nodig aan de bel wordt getrokken. Dankzij de frequentere en verbeterde informatie-uitwisseling wordt accurate advisering door de ledenraad mogelijk. Al met al vervult de commissie een spilfunctie tussen de ledenraad en het KNB-bestuur.

3 VERVULLEN DE RINGVOORZITTERS DEZE SPILFUNCTIE NIET?

De wet schrijft voor dat de ledenraad van de KNB 22 personen moet tellen. Zo'n grote ledenraad maakt het praktisch onmogelijk om een volwassen en efficiënte toezichthoudende discussie te kunnen voeren. Want de vergaderingen van de ledenraad worden gevoerd in aanwezigheid van het KNB-bestuur, de

Om kritisch te kunnen doorvragen en scherp toezicht te kunnen houden, is een kleiner orgaan nodig

voorzitter, secretaris en enkele medewerkers van het bureau. Al met al gaat het om zo'n 40 mensen. Om kritisch te kunnen doorvragen en scherp toezicht te kunnen houden, is een kleiner orgaan nodig. Verondersteld wordt dat een welingelichte commissie van advies, bestaande uit maximaal 7 personen, deze toezichthoudende taak wel kan vervullen. Ieder ledenraadslid kan solliciteren naar het lidmaatschap van de commissie van advies. De ringvoorzitters behouden hun rol in de ledenraad. Informatie, ideeën en kritiek van leden uit het hele land bereiken de ledenraad via hen. Andersom bespreken zij weer in de ringvergaderingen met hun achterban wat er speelt in het bestuur en de ledenraad. Dankzij de ringvoorzitters wordt de medezeggenschap van de leden uitstekend gewaarborgd in de ledenraad, hoewel er verschillen zijn tussen de ringen onderling en verbeteringen altijd mogelijk zijn.

4 WAAROM IS DE COMMISSIE EEN EXPERIMENT?

Vooralsnog biedt de Wet op het notarisambt geen ruimte om een Raad van Toezicht in te voeren. Wel staat over enige tijd de regulering van het rechtsbestel weer boven aan de agenda van het ministerie van Justitie en Veiligheid. De KNB wil hier proactief op inspelen door

de toezichthoudende taak van de ledenraad te verbeteren. Of dat aangescherpte toezicht daarna ook zal worden opgenomen in de nieuwe Notariswet is onbekend, al heeft de KNB grote invloed op hoe die wet eruit gaat zien. Zodoende ontstond de overweging: laten we als beroepsorganisatie experimenteren met een toezichthoudende commissie en hoe die kan worden vormgegeven. Christiaan Stokkermans suggereerde in het artikel in *Notariaat Magazine* 2019/2 'Iedere mening doet ertoe' dat ook een kleinere ledenraad een optie kan zijn, waarbij de koppeling met de ringen zou kunnen worden losgelaten. De nieuwe commissie van advies zou als zodanig kunnen werken en wordt ook daarom als een experiment beschouwd. Over twee jaar kan na evaluatie worden vastgesteld of deze opzet werkt. Het plan zoals dat er nu ligt, is in theorie een goed idee. Of het in de praktijk ook zo uitpakt, zal moeten blijken. Daarom wordt de commissie van advies gezien als een experimenteerfase die twee jaar zal duren.

5 WAT WORDT ER VERWACHT VAN DE COMMISSIELEDEN?

Affiniteit met en kennis over een van de vier deelgebieden zijn gewenst, net als de bereidwilligheid en mogelijkheid om tijd voor het commissiewerk te maken. Daarnaast zijn

goede communicatieve vaardigheden een vereiste, want vooral de voortdurende informatieverstrekking van de commissie van advies aan de ledenraad over alles wat zich afspeelt tussen de commissie en het bestuur – en vice versa – zijn van essentieel belang. Serieus toezicht houden kost tijd. Verondersteld wordt dat elk commissielid hier één tot twee dagen per maand aan kwijt zal zijn. Dit kan worden uitgebreid als er veel leeswerk is of er extra vergaderingen worden ingelast. De KNB betaalt een vergoeding voor het commissiewerk. Binnenkort gaat de sollicitatieprocedure van start. Geïnteresseerde ledenraadsleden kunnen zich opgeven bij Joyce Leemrijse, voorzitter van de ledenraad. Verwacht wordt dat de commissie van advies na de zomer aan het werk gaat. ■